1-23022756-12-1-14022023
Dosarul nr.1-370/2023

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

29 octombrie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Vasilisa Muntean
Grefieri Zaharciuc Victoria, Harabagiu Ana, Oxana Garștea, Tcaci Cristian

cu participarea:
procurorului Vatavu Diana
apărătorului Ghidirim Irina
inculpatului Arap Gheorghe

examinând în ședință de judecată publică, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza penală de învinuire a cet.

Arap Gheorghe, născut la *****, IDNP *****, originar din *****, domiciliat în *****, cetățean al RM, moldovean, studii medii incomplete, nesupus militar, celibatar, fără persoane la întreținere, neangajat oficial în câmpul muncii, anterior judecat, -

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d), e) și f) Cod Penal al RM, -

Cauza penală în privința cet. Arap Gheorghe a parvenit în instanța de judecată la data de 14 februarie 2023, primită în procedură la 14 februarie 2023, sentința integrală pronunțată la 29 octombrie 2024.

Procedura de citare legală executată.

În baza materialelor din dosar și a probelor recunoscute de inculpat, care au fost administrate la faza de urmărire penală, instanța de judecată,

a c o n s t a t a t:

Arap Gheorghe la data de 21 ianuarie 2023, aproximativ la ora 23:00 min., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, îmbrâncind proprietarul, a pătruns în casa amplasată pe *****unde amenințându-l pe cet. Ursu Tudor cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, folosind un foarfece, i-a sustras în mod deschis suma de 500 de lei, după care a părăsit locul faptei, cauzând astfel victimei dureri fizice și daune materiale considerabile.

Astfel, inculpatului Arap Gheorghe i se impută că prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.d), e) și f) Cod Penal al RM – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu violență

periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În ședința de judecată inculpatul Arap Gheorghe a declarat că îi sunt cunoscute probele administrate în cadrul urmăririi penale, recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii care îi este incriminată și nu dorește administrarea altor probe. În acest sens inculpatul, în conformitate cu art.364[1] alin.(1) Cod de procedură penală, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

În ședința de judecată acuzatorul de stat, procurorul Vatavu Diana, considerând că vinovăția inculpatului a fost dovedită, a solicitat de a-l recunoaște pe Arap Gheorghe vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d), e) și f) Cod Penal al RM și ținând cont de art.70 Cod Penal, precum și prevederile Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, prin care a fost modificat art.126 Cod Penal, unde a fost expusă mărimea proporțiilor considerabile, de a-i aplica o pedeapsă sub formă de 3 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.85 alin.(1) Cod Penal, la pedeapsa respectivă solicită cumularea parțială a pedepsei aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.05.2022, stabilind pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 9 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Totodată, a solicitat încasarea din contul inculpatului Arap Gheorghe în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 680 lei.

Apărătorul inculpatului Arap Gheorghe, avocatul Ghidirim Irina a solicitat instanței să ia în considerare faptul că inculpatul a recunoscut vina în cele imputate și a manifestat căința sinceră, deja este spre calea corectării și îi pare rău de cele întâmplate. De asemenea, consideră esențial de a evidenția și comportamentul victimei care a condus la săvârșirea infracțiunii prin comercializarea băuturilor alcoolice minorului care au contribuit la comportamentul deviant al minorului, dacă nu era acest fapt ilegal al victimei, atunci n-ar fi avut loc această infracțiune. Totodată, vătămările care au fost indicate de către victimă nu au fost premeditate și nu a fost intenția directă de a cauza astfel de vătămări, victima a căzut la deschiderea ușii, deci nu a fost o intenție directă și îndreptată în acest sens.

Mai indică că urmează a fi luat în considerare faptul că infracțiunea a fost săvârșită în perioada când inculpatul era minor, maturitatea acestuia nu a fost complet dezvoltată, a fost influențat de mai multe circumstanțe, astfel solicită la aplicarea pedepsei să fie aplicat art.76 Cod Penal al RM, ca circumstanță atenuantă constituie faptul că infracțiunea a fost săvârșită în perioada când inculpatul a fost minor, care este totodată și o circumstanță excepțională. Solicită aplicarea art.79 Cod Penal al RM pentru ca să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, precum și aplicarea art.80[1] Cod Penal al RM care prevede reducerea pedepsei.

Inculpatul Arap Gheorghe, fiindu-i oferit ultimul cuvânt, a menționat că se căiește de cele întîmplate și promite că nu va mai comite astfel de fapte.

Ținând cont de faptul că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului erau stabilite și erau suficiente date cu privire la persoana acestuia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, dat fiind faptul că rechizitoriul era întocmit în conformitate cu prevederile art.296 CPP, întrucât actele de urmărire penală nu prezentau careva semne că ar fi lovite de nulitatea absolută, din considerentul că materialele dosarului penal nu conțineau careva indicii că în faza de urmărire penală a fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană, deoarece fapta imputată inculpatului a fost just încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul Penal, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor

circumstanțe, instanța de judecată a admis prin încheiere cererea inculpatului și a procedat la audierea acestuia potrivit regulilor de audiere a martorului.

În ședința de judecată inculpatul Arap Gheorghe a recunoscut vinovăția și faptele indicate în rechizitoriu, nu a solicitat administrarea de noi probe și a declarat că în acea zi se afla la un prieten, împreună au servit băuturi alcoolice, după care l-a trimis la magazin după alcool. Relevă că a mers la partea vătămată, numele nu-l cunoaște, a sărit gardul, partea vătămată a ieșit, a deschis ușa și a întrebat cine este. L-a întrebat pe acesta dacă are o sticlă cu vin, la care partea vătămată a zis că nu are. Atunci dânsul a împins ușa și partea vătămată a căzut, astfel a intrat în casă și a întrebat unde sunt banii. Apoi a văzut banii pe un dulap, într-un sertar, a luat banii și a întrebat unde mai are bani, după care a ieșit și a plecat.

Menționează că dacă avea să fie în stare trează, nu ar fi săvârșit această faptă. Mai indică că anterior partea vătămată i-a vândut alcool, deși cunoștea că este minor. Afirmă că a cumpărat de nenumărate ori alcool de la partea vătămată. Susține că partea vătămată l-a întrebat câți ani are, atunci i-a spus că este minor, la care acesta i-a zis că nu zică nimănui că el îi vinde alcool. Afirmă că de la partea vătămată a luat suma de 200 lei.

Relatează că provine dintr-o familie incompletă, cu 6 copii. Părinții săi au divorțat, iar când avea aproximativ 14 ani, tatăl său a decedat. De la vârsta de 14 ani până la majorat s-a aflat în grija bunicii, dar ea era și este până în prezent bolnavă. Indică că și-a cerut iertare de la victimă și i-a propus să-i restitui suma sustrasă de 200 de lei. Pe viitor nu va mai comite astfel de fapte, și-a învățat lecția. Se căiește de cele săvârșite și regretă mult fapta comisă.

Pe lângă faptul că inculpatul Arap Gheorghe și-a recunoscut faptele și vinovăția în comiterea acestora, aceasta se confirmă și prin următoarele probe administrate în cadrul urmăririi penale:

1. Declarațiile părții vătămate Ursu Tudor, care fiind audiat la etapa urmăririi penale, a comunicat că este pensionar cu o pensie de 1 800 iei, lucrând anterior în calitate de șofer. Are în grădină un lot pe care este plantată viță de vie și mai face niște vin. Câte o dată mai vinde și altor cetățeni cu 20 de lei pentru un 1,5 litri. La data de 21.01.2023, aproximativ la ora 15:30 min., acasă la el a venit un tânăr care a procurat 1,5 litri de vin, după care tot el a solicitat încă un litru pe datorie, spunând că-i va aduce banii mai târziu. A concretizat că acest tânăr a mai fost cu o lună și ceva în urmă la el acasă și a mai procurat vin. Pe la ora 23:20 min. se afla acasă, era culcat. La un moment dat a auzit cum cineva bate puternic la ușă. Atunci el s-a apropiat și a întrebat cine este. Tânărul a răspuns: "eu". Astfel a deschis ușa și în acel timp, el a tras puternic de ușa care se deschide în exterior. Prin urmare, a opus rezistență și din acel motiv i s-a alunecat mâna de pe mâner și a căzut jos pe podea. Necunoscutul imediat a pătruns în interior și a cerut să i se înmâneze toți banii pe care îi are în casă. Atunci i-a răspuns că nu are bani și s-a ridicat, apoi a aprins lumina în odaie. În acel timp necunoscutul a luat de pe un raft o foarfecă metalică, s-a repezit în direcția sa și l-a amenințat că dacă nu îi dă toți banii, îl va lovi cu foarfeca. Astfel i-a spus că nu are mai mult decât 500 de lei în bancnote de 100, 50, 10 și de 5 lei, pe care tot el i-a scos de sub un calendar de pe masă și i-a transmis necunoscutului. După aceasta necunoscutul nu a mai insistat la bani, dar la plecare l-a amenințat pe stăpân că dacă va apela la poliție pe faptul dat, acesta se va răfui fizic cu el ulterior. A pus foarfeca pe masă, a sărit poarta și a dispărut într-o direcție necunoscută. Imediat după aceasta, cet. Ursu Tudor a apelat la poliție. Totodată, a concretizat că a venit și salvarea, deoarece ultimului i s-a ridicat tensiunea, astfel medicii i-au făcut electrocardiograma, dar a refuzat spitalizarea. Ulterior, Ursu Tudor a menționat faptul că în urma infracțiunii i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil, deoarece are o pensie minimă. Totodată, a declarat că nu vrea să meargă la CML, deoarece a avut de suferit că i s-a ridicat tensiunea. Cardiograma este la el acasă și la necesitate o poate prezenta la poliție. Tânărul care l-

a atacat avea până la 20 de ani, era îmbrăcat în scurtă de culoare cafenie cu gulerul ridicat și încheiat până la gură, pantaloni sportivi de culoare albastră cu inscripții prin părți, dacă îl va vedea, poate să-l recunoască (f.d.23-24);

2. Declarațiile martorului Popa Adrian, care fiind audiat la etapa urmăririi penale, a comunicat că pe Arap Gheorghe îl cunoaște de câțiva ani buni de zile. Au făcut cunoștință la Glodeni, de unde este prietena sa. Ultimul locuiește la Glodeni cu bunica sa, o soră și un frate. Aproximativ cu o săptămână în urmă, l-a chemat pe Gheorghe la el acasă în satul ***** ca să-l ajute la unele lucrări, astfel Gheorghe locuia la el. La data de 21 ianuarie 2023 a petrecut-o pe mama sa în Italia. După ce mama sa a plecat, au decis cu Gheorghe să consume alcool. Relevă că el îi dădea bani lui Gheorghe, iar acesta mergea la magazinul din centrul satului și procura alcool. Acasă erau doar ei doi. Prima dată Gheorghe a mers la un locuitor din satul *****, pe nume Feghea, dacă nu greșește. Ultimul comercializează vin. Astfel, Gheorghe a adus de la acel bărbat 2 sticle cu vin de 1,5 litri. După ce ultimii au consumat vinul, Gheorghe a mers la magazin de unde a procurat țigări și o sticlă cu șampanie. După ce au consumat și acea sticlă, Adrian i-a mai dat bani lui Gheorghe să meargă să cumpere și bere. Era trecut deja de ora 22:00 min., aproximativ ora 22:35 min. când Gheorghe a ieșit din casă. A revenit peste aproximativ 30 min. cu două sticle de bere de 2,5 litri și două pachete de țigări. Totodată, a menționat că bărbatul de la care a procurat anterior vin, locuiește în apropierea magazinului din centrul satului. Când Gheorghe a revenit, avea un comportament ca de obicei, nimic straniu la acesta nu a observat. La fel, a adăugat că Gheorghe are o scurtă de culoare cafenie cu care a venit de la Glodeni și tot cu ea mergea și la magazin, este scurta lui. După ce ultimii au consumat și berea, s-au culcat. Era aproximativ ora 01:00 min. Nu poate spune că Gheorghe era în stare avansată de ebrietate, deoarece își dădea seama ce vorbește, mergea echilibrat (f.d.28-29);

3. Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 22.01.2023, cu planșă ilustrativă, prin care a fost cercetat locul comiterii infracțiunii, și anume locuința cet. Ursu Tudor, amplasată în mun. Chișinău, s. *****, str. Gh. Asachi 13 (f.d.9-13);

4. Conținutul procesului-verbal de recunoaștere a persoanei din 22.01.2023, potrivit căruia cet. Ursu Tudor a recunoscut persoana cu cifra 2, care a fost identificată ca fiind Arap Gheorghe (f.d.26-27);

5. Conținutul procesului-verbal de examinare a obiectelor din 25.01.2023, potrivit căruia a fost supus examinării un foarfece din metal ridicat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 ianuarie 2023 de pe adresa *****(f.d.30-31);

6. Corpul delict - un foarfece din metal, ridicat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 ianuarie 2023 de pe adresa *****, care a fost transmis spre păstrare în Camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Ciocana, DP mun. Chișinău, chitanța nr.2611 din 26.01.2023 (f.d.32-33);

7. Raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-320 din 31.01.2023, prin care au fost stabilite două urme digitale valabile ridicate la 22.01.2023 în cadrul cercetării la fața locului de pe adresa *****, create de către cet. Arap Gheorghe (f.d.40-43);

8. Conținutul procesului-verbal de confruntare din 27.01.2023, prin care părțile Ursu Tudor și Arap Gheorghe și-au menținut pozițiile (f.d.47-48).

Potrivit art.101 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În rezultatul analizei probelor administrate la faza de urmărire penală și acceptate de inculpat, a prestațiilor părții acuzării și apărării în ședință de judecată, instanța a ajuns la concluzia că faptele de care este învinuită inculpatul Arap Gheorghe au avut loc cu certitudine, au fost săvârșite de inculpat, iar vinovăția acestuia este dovedită pe deplin.

Potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.50 din 19 aprilie 2022 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 364[1] alineatele (1), (2), (4) și (6) din Codul de procedură penală (încadrarea juridică a faptei în contextul judecării cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală): "*31. Cu privire la încadrarea juridică a faptei, Curtea notează că, potrivit articolului 364[1] alin.(1) din Codul de procedură penală, instanța poate dispune judecarea cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală în cazul în care, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul declară personal, prin înscris autentic, că recunoaște comiterea faptelor indicate în rechizitoriu.*

32. Curtea reține că, în conformitate cu articolul 385 alin.(1) pct.3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată verifică, între altele, dacă fapta persoanei întrunește elementele infracțiunii de comiterea căreia este învinuită. Altfel spus, instanța verifică corectitudinea încadrării juridice a faptei de către procuror (DCC nr.63 din 11 iunie 2020, §26).

33. În acest context, Curtea reiterează că încadrarea juridică a faptei penale, identificarea normei aplicabile cazului și stabilirea pedepsei țin de competența instanței de judecată. De asemenea, instanța de judecată efectuează încadrarea juridică a faptei în funcție de circumstanțele concrete ale speței deduse judecății (a se vedea DCC nr.76 din 21 mai 2019, §18). Instanța de judecată nu este obligată să accepte încadrarea dată de către procuror (DCC nr.40 din 8 mai 2018, §22 și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului citată acolo). Trebuie făcută o distincție între fapta (prejudiciabilă), care poate reprezenta o multitudine de circumstanțe faptice, și infracțiunea sau contravenția prevăzută de articolele legii penale și contravenționale, în baza cărora poate fi făcută încadrarea juridică. Astfel, dacă fapta constituie temeiul real al răspunderii, atunci cea de-a doua reprezintă temeiul juridic al răspunderii (a se vedea HCC nr.9 din 29 aprilie 2016, §24 și DCC nr.63 din 11 iunie 2020, §28).

34. Curtea notează că, în realitate, problema pe care o abordează autorii excepției ține de interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor de drept penal procesual și substanțial, deopotrivă. Din analiza normelor legale citate supra nu rezultă condiția că inculpatul trebuie să recunoască încadrarea juridică a faptei făcută de către procuror pentru a putea beneficia de judecarea cauzei sale într-o procedură simplificată. O astfel de condiție ar leza deplinătatea de jurisdicție a instanței de judecată care examinează cauza penală pentru că aceasta nu ar putea recalifica fapta imputată persoanei, chiar și în situația în care ar constata că calificarea faptei efectuată de procuror este una eronată. Prin urmare, Codul de procedură penală nu stabilește că pentru judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei făcută de către procuror în rechizitoriu."

În primul rând, instanța menționează că, chiar dacă inculpatul a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată și procedura de examinare a cauzei a avut loc conform art.364[1] din Codul de procedură penală, aceasta nu înseamnă că faptele recunoscute de inculpat nu pot fi recalificate, atunci când calificarea acestora este eronată sau a intervenit o lege nouă care aduce modificări calificării faptelor.

La caz, nu are importanță declarația de recunoaștere a vinovăției, deoarece inculpatul nu are studii juridice pentru a putea califica corect faptele sale conform unui articol anumit din Codul penal. Or, în esență, inculpatul în cadrul audierii sale a recunoscut integral faptele indicate în rechizitoriu.

În acest context, instanța punctează că potrivit art.113 din Codul Penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Conform art.10 alin.(1) Cod Penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În speță, este relevant a menționa că prin *Legea nr.136 din 06.06.24, în vigoare din 07.09.2024, art.126 alin.(2) Cod Penal a fost expus în următoarea redacție: "Se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*".

Din dispozițiile art.18 Cod Contravențional și art.126 Cod Penal rezultă că daunele în proporții mici constituie daunele care la momentul săvârșirii contravenției nu depășesc 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, iar proporții considerabile sau esențiale - mai mult de 10 de salarii.

În baza Hotărârii Guvernului nr.936 din 28 decembrie 2022, se deduce că în anul 2023 limita maximă a daunelor în proporții mici era de 2 340 lei, iar limita minimă a proporțiilor considerabile – 117 000 lei.

După analiza cadrului legal indicat supra, analizând declarațiile inculpatului, coroborându-le cu declarațiile părții vătămate și procesele-verbale de ridicare, acțiuni procesuale efectuate în faza de urmărire penală, instanța de judecată menționează că faptele inculpatului Arap Gheorghe urmează a fi recalificate prin excluderea agravantei - **cu cauzarea de daune în proporții considerabile,** agravantă care a fost reținută de acuzatorul de stat în actul de învinuire.

Instanța constată că din probele administrate la faza de urmărire penală și acceptate de inculpați, rezultă cu certitudine că Arap Gheorghe la data de 21 ianuarie 2023, aproximativ la ora 23:00 min., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, îmbrâncind proprietarul, a pătruns în casa amplasată pe *****unde amenințându-l pe cet. Ursu Tudor cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, folosind un foarfece, i-a sustras în mod deschis suma de 500 de lei, după care a părăsit locul faptei, cauzând astfel victimei dureri fizice și daune materiale.

Astfel, Arap Gheorghe prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod Penal al RM – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă.

Potrivit art.61 alin.(1) și (2) din Codul Penal al RM, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art.75 alin.(1) din Codul Penal al RM, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(1) Cod Penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În ciuda faptului că individualizarea pedepsei penale este un proces lăuntric şi personal al instanței de judecată, totuși acesta nu poate fi conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, or acesta trebuie să fie rezultatul unei evaluări obiective a întregului material probatoriu administrat la judecarea cauzei.

Astfel, pentru a-şi îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului şi al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de liberate şi a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care în prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale.

Funcțiile de constrângere și reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Exemplaritatea pedepsei penale produce efecte atât asupra conduitei infractorului, contribuind la reeducarea sa, cât și asupra altor persoane, care văzând constrângerea la care este supus acesta, sunt puse în situația de a reflecta asupra propriilor comportări viitoare și de a se abține de la săvârșirea de infracțiuni.

Fermitatea cu care o pedeapsă este aplicată și pusă în executare, intensitatea și generalitatea dezaprobării morale a faptei comise de făptuitor, condiționează caracterul preventiv al pedepsei, care totdeauna prin mărimea privațiunii trebuie să reflecte gravitatea infracțiunii și gradul de vinovăție a făptuitorului.

Numai o pedeapsă justă și proporțională este de natură să asigure atât exemplaritatea, cât și finalitatea acesteia, prevenția specială și generală prevăzute de art.2, 61 Cod Penal.

În conformitate cu art.364^1 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul persoană fizică poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu şi nu solicită administrarea de noi probe, iar din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă suficiente date cu privire la vinovăția inculpatului.

Totodată, potrivit art.70 alin.(3) - (3^1) Cod Penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Conform art.80^1 alin.(1) Cod Penal al RM, în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

Instanța de judecată reține că în conformitate cu art.188 alin.(2) lit.d) și e) Cod Penal al RM, tâlhăria săvârșită prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință și cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă, se pedepsește cu închisoare de la 8 la 10 ani.

Astfel, reieșind din faptul că inculpatul vina a recunoscut, a declarat prin înscris autentic, anexat la materialele cauzei că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, a solicitat judecarea cauzei penale pe paza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu a solicitat administrarea unor noi probe, pedeapsa urmează a fi stabilită cu aplicarea prevederilor art.80[1] alin.(1) Cod Penal.

În calitate de circumstanțe atenuante în corespundere cu prevederile art.76 Cod Penal al RM, instanța a reținut căința sinceră și săvârșirea infracțiunii de către un minor. Circumstanțe agravante prevăzute de art.77 Cod Penal al RM instanța nu a reținut.

Instanța nu poate reține în corespundere cu prevederile art.76 Cod Penal al RM în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat, or judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la urmărirea penală, care are ca premisă recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, astfel în acest caz pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului urmează a fi stabilită în conformitate cu art.364[1] alin.(1) Cod de procedură penală și art.80[1] alin.(1) Cod Penal al RM, care stabilește o pedeapsă redusă, luându-se în considerație recunoașterea faptelor, iar reținerea în calitate de circumstanță atenuantă și recunoașterea vinovăției ar însemna acordarea unei bivalențe juridice uneia și aceleiași circumstanțe.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art.61 alin.(2) Cod Penal al RM, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art.16 alin.(4) Cod Penal al RM se atribuie la categoria celor grave, precum și din noile limite ale pedepsei determinate potrivit art.70 alin.(3) și art.80[1] alin.(1) Cod Penal al RM coroborat cu art.188 alin.(2) din Cod Penal al RM, luând în considerație circumstanțele atenuante stabilite în pricină, instanța de judecată consideră că în privința inculpatului Arap Gheorghe pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d) și e) Cod Penal al RM, este echitabilă aplicarea în privința acestuia a unei pedepse sub formă de 3 ani și 9 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

La stabilirea categoriei penitenciarului, instanța de judecată ia în considerare prevederile art.72 alin.(3) Cod Penal, care prevăd că în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție.

La stabilirea pedepsei inculpatului Arap Gheorghe, instanța de judecată a luat în considerare faptul că infracțiunea comisă, potrivit art.16 alin.(4) Cod Penal, face parte din categoria celor

grave, precum și faptul că deși anterior a fost judecat, nu a concluzionat pentru sine pericolul social al faptelor comise anterior, astfel că a continuat activitatea infracțională.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată reține prevederile regulii nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia "natura şi durata sancțiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia".

După această denotație, instanța de judecată accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de calificarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările in care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Instanța de judecată urmează să evidențieze că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă faptul că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de judecată reține că acuzatorul de stat a solicitat cumularea pedepsei aplicate prin prezenta sentință cu pedeapsa aplicată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20.05.2022, însă o asemenea decizie la materialele cauzei penale nu a fost anexată, instanța fiind în imposibilitate de a se expune asupra cumulării pedepselor.

În conformitate cu art.395 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

În contextul examinării chestiunii privind măsura preventivă, instanța de judecată atestă faptul că actualmente Arap Gheorghe este condamnat într-o altă cauză penală și execută pedeapsa cu închisoarea. Totodată, instanța de judecată reține că este necesară aplicarea unei măsuri preventive în vederea garantării executării pedepsei, și anume instanța va aplica măsura preventivă "arestarea preventivă" până la rămânerea definitivă a sentinței.

Potrivit art.385 alin.(1) pct.10) - 11) Cod de procedură penală, instanța de judecată soluționează dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; precum și dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă.

La caz, partea vătămată Ursu Tudor acțiune civilă nu a înaintat.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14 Cod procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni privind cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

În corespundere cu prevederile art.227 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele:

1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali;

2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte;

3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat;

4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei;

5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Art.228 Cod de procedură penală stipulează că în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală şi în instanță; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

Organele, întreprinderile, instituțiile şi organizațiile de stat sânt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

Expertului şi specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin şi care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Consecutiv, art.229 Cod procedură penală stabilește că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor,

precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. În cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele. În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părți. În caz de deces al condamnatului până la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. În cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor.

Urmare, instanța de judecată reține că la materialele cauzei penale a fost anexat Raportul de constatare tehnico-ştiinţifică nr.34/12/1/-R-320 din 31.01.2023, întocmit în urma efectuării expertizei corpului delict, tariful la serviciul de efectuare a expertizei judiciare indicate în anexa nr.1 (poziția 11.01.2002) din Hotărârea Guvernului RM nr.194 din 24.03.2017 pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară, constituind suma de 1 680 lei.

Având în vedere normele legale indicate supra, instanța de judecată consideră necesar de a dispune încasarea din contul inculpatului Arap Gheorghe în contul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1 680 lei.

Potrivit art.397 pct.3 în coroborare cu art.162 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, la adoptarea hotărârii, instanța de judecată trebuie să hotărască și chestiunea cu privire la corpurile delicte.

Potrivit art.162 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăşte chestiunea cu privire la corpurile delicte. În acest caz obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delicte, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.

Prin urmare, corpul delict - un foarfece din metal, ridicat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 ianuarie 2023 de pe adresa *****, care a fost transmis spre păstrare în Camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Ciocana, DP mun. Chișinău, chitanța nr.2611 din 26.01.2023 (f.d.32-33), urmează a fi restituit proprietarului Ursu Tudor.

În temeiul celor expuse supra, examinând sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei penale, în conformitate cu art. art.341, 364[1], 384, 385, 389, 392-395, 397 Cod Procedură Penală RM, art.80[1] Cod Penal, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Arap Gheorghe, născut la *****, se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d) și e) Cod Penal al RM și i se aplică acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 9 (nouă) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Arap Gheorghe urmează a fi calculat din data pronunțării sentinței – 29 octombrie 2024.

Măsura preventivă "arestarea preventivă" se aplică în privința inculpatului Arap Gheorghe până la rămânerea definitivă a sentinței.

Se încasează din contul lui Arap Gheorghe în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1 680 (o mie șase sute optzeci) lei.

Corpul delict - un foarfece din metal, ridicat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 ianuarie 2023 de pe adresa *****, care a fost transmis spre păstrare în Camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Ciocana, DP mun. Chișinău, chitanța nr.2611 din 26.01.2023 (f.d.32-33), de restituit proprietarului Ursu Tudor.

Sentința este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Sentința integrală pronunțată public la 29 octombrie 2024.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Vasilisa Muntean**